

Ægteffab kan indgaaes, saa ere vi, troer jeg, i Strid med Grundloven; thi Grundloven indeholder for dem en Berettigelse til at kræve en Form, hvorunder de kunne faae deres Ægteffab stiftet — efter Grundloven troer jeg ikke, Ægteffaber mellem Jøder og Christne kunne betragtes som forbudte — eller man kan sige: de kunne som hidtil ved Bevilling blive viede af en Christen Præst, men han vil kun vie dem — og det forudsætter den ærede Ordfører ogsaa —, naar der indgaaes den Forpligtelse, at alle Børnene skulle opdrages i den christne Tro; men dette troer jeg heller ikke gaaer an efter Grundloven, at opretholde den Forpligtelse, at under et blandet Ægteffab af en vis Art skulle alle Børnene opdrages i den christne Tro. Vi maae altsaa enten komme til at fraraade dette og paabyrde Præsten den Tvang, som den ærede Ordfører ikke vil have ham paabyrdet, eller ogsaa for det Tilfælde lade det blandede Ægteffab antage en borgerlig Form af Indvielse. Der er eet Punkt endnu, som jeg blot i Forbigaaende skal berøre, med Hensyn til de Discussioner, der siden paa et andet Stadium kunne udspinde sig derom, det er Eden. Jeg troer, at det er ikke Cultusministerens men Justitsministerens Opgave, at tænke paa Formulæren for Eden for saadanne Borgere, der ere berettigede til at aflægge Ed, og for hvem den hidtil gjældende Edsformular ikke passer; thi Edsformular, som den nu er, har taget Hensyn til den bestaaende religiøse Overbeviisning i Staten, men det var ikke en Opgave for det Ministerium, der har de kirkelige Anliggender, at udfinde en Edsformular. Eden er en retlig Handling, og Formen for den, troer jeg derfor, maa søges og findes af det Ministerium, som har Rejsværet under sig.

Ordføreren: Jeg veed ikke, hvorpaa den høitærede Cultusminister grunder den Mening, at den Fraction af Udvalget, hvortil jeg hører, ikke i noget Tilfælde vilde indrømme borgerligt Ægteffab. Den hele Argumentation i den Deel af Betænkningen, der tilhører os, er jo grundet paa, at de givne Bestemmelser gribe saaledes ind i Folketjens og andre anerkjendte Troessamfunds gjældende Regler, at der derved opstaaer en Strid, men der er ikke Tale om det borgerlige Ægteffabs Utilstedelig-

hed med Hensyn til de religiøse Samfund, som ikke have kirkelig Vielse; man har tvertimod i Slutningen af Betænkningen erkjendt, at der kunde være Tilfælde, hvor der behøvedes Bestemmelser, for at hjemle saadanne Ægteffaber, som efter de hidtilgjældende Love ikke kunde finde Sted. Jeg har ikke tænkt mig blot, at Ægteffab i de ikke anerkjendte Troessamfund maatte kunne tilstedes ved en borgerlig Akt, men jeg troer, at Ægteffab mellem Christne og Jøder maatte kunne indgaaes ved en borgerlig Akt. Det er Noget, hvorom man ikke har udtalt sig; man har udtalt sig om Loven, som den er, og deri fundet Anledning til at fraraade den, men ikke nægtet, at der kan være Tilfælde, hvori Staten maatte tilstede borgerlige Ægteffaber. Hvad det angaber, som af den høitærede Minister er anført om, at Bestemmelser angaaende Eden høre under Justitsministeren og ikke under Cultusministeren, saa troer jeg ikke, at det paa nogen Maade hæver de Bemærkninger, jeg har gjort angaaende den høist mislige Stilling, der vil opstaae, naar der udkommer en Lov, som tilsteder, at Ungdommen opvokser uden nogen bestemt religiøs Dannelse, og uden at der er givet Regler for, eller at det er taget under Overveielse, hvorvidt de ikke desto mindre kunne tages i Ed, og hvorledes denne Ed kan aflægges. Det forekommer mig, at det er et Spørgsmaal, hvorom man maa have en bestemt Mening, naar man skal kunne votere over en Lov, som den foreliggende.

Cultusministeren: Ja, det gjør mig ondt, hvis jeg skulde have gjort de to ærede Landthingsmænd Uret ved at tillægge dem en bestemt Villie til at gaae ind paa det saakaldte borgerlige Ægteffab; men jeg maa tilstaae, at jeg ikke har kunnet opfatte hele deres Betænkning, anderledes og den hele Maade, hvorpaa Betænkningen fraraader at gaae ind paa Loven; thi, hvis det borgerlige Ægteffab maa siges at være tilraadeligt, saa seer jeg ikke andet, end at Oppositionen dog væsentligt maatte have gaaet ud paa deels at begrænse den til det Omraade, den skal have, og deels at antyde, at den Form, hvorunder det her var foreslaaet, ikke er passende. Men derpaa ere de ærede Landthingsmænd aldeles